

Alta kommune -
Samfunnsutvikling
Postboks 1403
9506 ALTA

Vår dato: 27.11.2014 Vår ref: 201300878-5
Arkivkode: 141 Deres ref: 13/19-46/AFWE
Gradering:

Saksbehandler: Stian Sørensen
Telefon: +4778963220
Stian.Sorensen@ffk.no

ALTA KOMMUNE SENTRALARKIVET		
Ar saksnr.	13/19	Jour.post. -65
Lopen	25563/14	Grad.
- 2 DES. 2014		
Ark kode P	142	
Ark kode S		
Ark del	Eminens	Seksj SU
Kassasj.	Saksb.	

Alta kommune; Innspill til kommuneplanens samfunnsdel 2015-2027

Det vises til Alta kommunes forslag til kommuneplanens samfunnsdel som er sendt ut på høring med høringsfrist 30. november 2014.

Finnmark fylkeskommune har valgt å kommentere følgende forhold i samfunnsdelen:
Satsingsområder, mål og strategier, næring, samferdsel, kulturminner og kulturmiljø, opplæring, og kultur og folkehelse.

Satsingsområder, mål og strategier.

Alta kommune har i samfunnsdelen valgt å beholde satsingsområdene fra planprogrammet som er formulert slik:

1. Kunnskap og kompetanse
2. Næringsutvikling og nyskaping
3. Trivsel og livskvalitet
4. Attraktivt regionsenter i utvikling

Finnmark fylkeskommune mener at Alta kommune har valgt en satsing som synes fornuftig og ambisiøs. Hvert satsingsområde har flere delmål med tilhørende strategier for langsiglig satsing, og antall satsingsområder synes hverken å være for mange eller for få. Planen er godt gjennomarbeidet med hensiktsmessige mål og strategier. Enkelte beskrivelser og strategier kunne riktig nok vært noe mer utdypet og konkretisert.

I samfunnsdelen står følgende om Alta kommunes økonomiske situasjon: «*Kommunens økonomiske situasjon er presset som følge av stor vekst over tid, med mange kommunale oppgaver som skal løses.*» Destoiktigere blir det derfor å tilpasse mål og strategier med de ressurser man har til rådighet. Dette krever politisk prioritering også i samfunnsdelen, noe departementets veileder *Kommuneplanprosessen, som finnes på:*

<http://www.regeringen.no/pages/37859260/T-1492.pdf>, nettopp påpeker nødvendigheten av.

Fylkeskommune har stor tro på at Alta vil lykkes, men anbefaler likevel kommunen om å nøyne vurdere sin satsing ut fra de økonomiske rammene man har til rådighet, og om mulig foreta en kartlegging av alternative strategier.

Postadresse	Besøksadresse	Telefon +47 78 96 30 00	Org.nr 964 994 218
Fylkeshuset 9815 VADSØ postmottak@ffk.no	Henry Karlsens plass 1 9800 VADSØ www.ffk.no	Telefaks +47 78 96 30 01	Bankkonto 4930.09.12051

Næring.

Samfunnssdelen inneholder en kortfattet beskrivelse av arbeid og næring. Enkelte definerte mål og strategier kunne, til tross for å være oversiktlig og generell, vært noe mer konkretisert og utdypet.

Alta kommune har valgt følgende områder som særskilte satsingsområder for næringsutvikling og nyskaping:

- Petroleumsnæringen
- Oppdrettsnæring
- Reiselivsnæringen
- Bergverksnæringen
- Kompetanseintensive nærlinger

Finnmark fylkeskommune finner denne satsingen svært positiv og vil samtidig anbefale Alta kommune om å se nærmere på vedtatte regionale planer og strategier, samt følge pågående regionalt planarbeid, som måtte berøre de ovennevnte satsingsområder for næringsutvikling og nyskaping. Dette gjelder i første rekke:

- *Regionalt utviklingsprogram for Finnmark 2014-2023*, som har vært høring og som skal opp i fylkestinget for vedtak i mars 2015. Høringsutkastet finnes på: <http://www.ffk.no/Handlers/fh.ashx?MId1=15&Filld=11403>.
- *Petroleum- og energistrategier for Finnmark - 2015 – 2019*, som for tiden er ute på høring og som skal opp i fylkestinget for vedtak i mars 2015. Høringsutkastet kan lastes ned på: <http://www.ffk.no/Handlers/fh.ashx?MId1=194&Filld=11509>.
- *Internasjonale strategier for Finnmark 2015-2019*, som for tiden er ute på høring og som skal opp i fylkestinget for vedtak i mars 2015. Høringsutkastet finnes på følgende nettside: <http://www.ffk.no/Handlers/fh.ashx?MId1=194&Filld=11491>.

Samferdsel.

Alta kommune ønsker å ha en aktiv pådriverrolle utover kommunens grenser. Det er positivt for å kunne få helhetsløsninger.

Kollektivtransport: Alta har satt seg som mål å «være et knutepunkt for kommunikasjon i Vest-Finnmark og ha gode løsninger for kollektivtrafikk, infrastruktur og logistikk», og har utarbeidet en strategi for å «styrke kollektivtrafikken og gjøre det mer attraktivt å reise kollektivt». Dette er positivt og er i henhold til regional transportplan som nettopp er vedtatt. Fylkeskommunen har gjennom yrkestransportloven ansvaret for lokal og regional kollektivtrafikk. Alta kommune oppfordres derfor til tett dialog og samarbeid med fylkeskommunen for å oppnå en best mulig samkjørt kollektivtrafikk i altaområdet.

Hurtigbåtanlegget ved Storekorsnes vil bli et sentralt knutepunkt for kommunikasjon i Altafjorden og burde derfor vært nevnt i samfunnssdelen. Anlegget vil bli møtested for fartøyene i LoppaXpressen, VargsundXpressen, AltafjordXpressen. Gode havneforhold i Storekorsnes, og i kommunen for øvrig, burde derfor vært inkludert som en strategi i planen. Fylkeskommunen ser fram til fortsatt godt samarbeid med Alta kommune/havn angående tilfredsstillende og universelt utformet kaianlegg.

Avlastningsvei: Finnmark fylkeskommune vil også vise til det pågående utredningsarbeidet med ny avlastningsvei, og savner ambisjoner knyttet til dette i samfunnssdelen.

Kulturminner og kulturmiljø.

Alta kommune skal ha ros for å ha valgt bevaring av verdensarvområdene, samt kulturminner og kulturlandskap fra norsk, samisk og kvensk historie, som en egen strategi i planen. Det er også positivt at man satser på å videreutvikle kompetansemiljøene for verdensarven.

Dette er en klar forbedring fra forrige plan (Kommuneplanens samfunnsdel 2004-2015), hvor det generelt var ingen vekt på arkeologi, historie, identitet, flerkulturell historie, samisk/kvensk. I denne omgang fremheves samisk og kvensk/norsk-finsk identitet og historie, noe som også kan gi økt fokus på immaterielle kulturminner, som for eksempel språklig arv, deriblant stedsnavn.

Kulturminneverdier og næringslivssatsing: Finnmark fylkeskommune mener at Alta kommune i sin næringslivssatsing helt klart bør innlemme økt verdiskaping basert på kulturminneverdier og særegen forhistorie. Det er viktig å ha en forståelse av kulturminne og kulturmiljø som verdi og ressurs, og ikke bare som en utgiftspost i form av vedlikehold og restaureringsarbeid. For eksempel kan kulturminner og kulturmiljø bidra til tilretteleggelse for innovasjon og entreprenørskap.

Verdensarven bør i denne sammenheng nevnes spesielt. Alta har, som en av veldig få kommuner i Norge, et kulturminneområde som står på UNESCO's verdensarvliste, og kommunen er med på å forvalte en unik kulturarv som setter Alta i en særstilling, også når det kommer til reiseliv og verdiskaping. Verdiskapingspotensialet i verdensarven burde derfor vært nærmere belyst og utarbeidet strategier på grunnlag av. En slik satsing er dessuten sammenfallende med *Nasjonale Forventninger til Regional og Kommunal Planlegging* som finnes på: <http://www.regjeringen.no/pages/16723462/T-1497.pdf>.

Bo- og besøkslyst: Alta kommune har som mål å være et attraktivt etableringssted for arbeidsgivere og arbeidstakere, studenter og forskere og tilflyttere og tilreisende. Bevissthet rundt kulturminner og egen historie er identitetsbyggende, påvirker steders attraktivitet for bosetting, næringsvirksomhet og besøkende. Kulturarven kunne derfor med fordel vært nevnt i kapittel 2. under «Kultur idrett og friluftsliv» som en identitetsskapende faktor som genererer bo- og besøkslyst.

Kulturminnesatsing i andre kommuner: Vardø og Nesseby kommune har på hver sin måte satset aktivt på å bruke kulturhistorie og kulturminner i ulike verdiskapingsprogrammer, med stort hell både for lokal virksomhet og for økt interesse og stolthet blant innbyggerne. I denne sammenhengen vises det til Norsk institutt for kulturminneforskning (NIKU) sin rapport: *Kulturminner og verdiskapning i Nord-Norge*, som kan lastes ned på følgende nettside: <http://www.niku.no/filestore/Publikasjoner/NIKURapport66.pdf>.

I Vardø har man på relativt kort tid opparbeidet nyttig kunnskap på kulturminnefeltet gjennom verdiskapingsprosjektet Vardø restored med <http://vardorestored.com> som sin hjemmeside.

Alta kommune oppfordres videre også til dialog og tett samarbeid med Finnmark fylkeskommune, som for tiden er i gang med utarbeidelsen av *Regional plan for kulturminner og kulturmiljøer*. Kommunen vil bli kontaktet angående dette arbeidet.

Opplæring.

Finnmark fylkeskommune mener Alta kommune har valgt riktig når kunnskap og kompetanse er tatt opp som et av satsingsområdene i planen. Delen som berører utdanning og kompetanse er hovedsakelig generell og oversiktlig.

Det er positivt at Alta kommune velger å betrakte hele utdanningsløpet i en sammenheng og satse på tett oppfølging av elevene mellom de ulike trinnene/nivåene. Fylkeskommunen ønsker samtidig å berømme kommunens ønske om å være «*et knutepunkt for kompetanse i Finnmark*», og venter spent på handlingsplanen med valg av tiltak for å nå dette målet.

Læringeordningen: I kapittel 6.1 står det i løpende tekst at: «*Alta vil ta ansvar for læringeordningen i samarbeid med næringslivet og være en støttespiller i videreutvikling av tilbudet ved Alta videregående skole*». Samtidig vet man at yrkesfagene kjemper om sin status i arbeidslivet og har utfordringer med å finne praksisplasser til elevene. Fylkeskommunen mener derfor at læringsituasjonen burde vært nærmere beskrevet og at det burde vært utarbeidet strategier med tanke på å gjøre denne ordningen og dekningen bedre.

Partnerskapsavtale: Alta kommune og Alta videregående skole har en partnerskapsavtale som burde vært beskrevet i kapittel 2 under utdanning og kompetanse og inkludert og vektlagt i strategi 4 d.

Regional kompetanseplan: Satsingsområdet kunnskap og kompetanse er i tråd med *Regional plan for kompetanse i Finnmark* som også betrakter hele utdanningsforløpet, fra barnehage til gjennomført videregående skole og videre til høyere utdanning og arbeidsliv. Finnmark fylkeskommune er takknemlig for at Alta kommune deltar aktivt i arbeidsgruppa til den nye kompetanseplanen, som for øvrig vil bli sendt ut på høring innen kort tid.

Kultur og folkehelse.

Finnmark fylkeskommune setter stor pris på at Alta kommune har inkludert både kultur og folkehelse i planen.

Kultur: Idretten er, i motsetning til kulturen for øvrig, godt beskrevet i samfunnssdelen (Kap. 2, under Kultur, idrett og friluftsliv) med både antall lag og antall medlemmer. Større områder innenfor kultur, som kulturskole, museum og ikke minst egen ordning for Den kulturelle skolesekken (DKS), burde vært beskrevet på tilsvarende måte.

Finnmark fylkeskommune mener samfunnssdelen med fordel kunne hatt tydeligere strategier for tilrettelegging av kultur- og opplevelsesnæring i Alta. Hverken kulturnæring eller opplevelsesnæring er nevnt som en del av strategiene (Kapittel 6 Mål og strategier). Kulturnæringa vokser internasjonalt, så også i Alta. Klekkeriet må her antas å ha en viktig rolle. I tillegg er det mange aktører i Alta som satser på opplevelsesnæring rettet mot konferansemarkedet og turister. Fylkeskommunen anbefaler derfor Alta kommune om å integrere kultur og opplevelse som en del av næringsstrategiene i planen.

Folkehelse: Alta kommune har på en god måte synliggjort folkehelsesatsingen gjennom hele planen. Finnmark fylkeskommune savner likevel en seniorpolitikk med strategier for pensjonister og personer som er på vei ut av arbeidslivet. Strategier som ikke bare sier noe om eldre og

omsorg, men som også sier noe om «Aktiv aldring» og ivaretakelse av aldring som en ressurs i kommunen.

Folkehelseinstituttet har laget en egen kommuneprofil for Alta kommune. Fylkeskommunen anbefaler Alta kommune å bruke denne i kartleggingen av folkehelseutfordringer. Profilen finnes på: <http://khp.fhi.no/PDFVindu.aspx?Nr=2012&sp=1&PDFAar=2014>. Fylkesmannen i Finnmark har utarbeidet «*INDEKS 2014 Folkehelseprofiler Finnmark*» som også anbefales. Denne indeksen kan lastes ned fra fylkesmannens nettsider: <http://www.fylkesmannen.no/Documents/Dokument%20FMFI/Helse%20og%20sosial/Helse/INDEKS%20folkehelseprofiler%20Finnmark%202014.pdf?epslanguage=nb>.

Regionale strategier: Finnmark fylkeskommune skal i desember 2014 vedta både *Regionale kulturstrategier for Finnmark 2015-2020* og *Regionale strategier for folkehelsearbeid i Finnmark 2015-2018*. Begge strategiene har vært ute på høring og høringsutkastene kan henholdsvis lastes ned fra følgende nettsider: <http://www.ffk.no/emner-og-tjenester/planer-og-horinger/pagaende-horinger/regionale-kulturstrategier-pa-horing.aspx>, og <http://www.ffk.no/emner-og-tjenester/planer-og-horinger/pagaende-horinger/folkehelsestrategier-pa-horing.aspx>.

Finnmark fylkeskommune ønsker Alta kommune lykke til med å realisere mange interessante strategier for utvikling av kommunen.

Vadsø, 27. november 2014

Tore Gundersen
avdelingssjef

Stein Tage Domaas